

Videokonsultasjon i psykisk helsevern

Forfatter: Gullslett M.K.

Bruken av videokonsultasjoner i psykisk helsevern økte betraktelig over hele landet under Covid-19-pandemien. Forskning er nødvendig for å utvikle og tilpasse dette verktøyet bedre i denne delen av helsetjenesten.

Nasjonalt rettes søkelys på utvikling av digitale helse- og innbyggertjenester, inkludert innføring av avstandsbasert behandling ved bruk av videokonsultasjon. Det handler blant annet om å gi pasienter likeverdig tilgang til gode helsetjenester, uavhengig av hvor de bor i landet.

Finmarkssykehuset HF har over flere år brukt videokonsultasjoner i stort volum i møte med pasienter innen psykisk helsevern. Flere behandlere

Før Covid-19-pandemien rammet verden, hadde Nasjonalt senter for e-helseforskning allerede utviklet et forskningsprosjekt for å undersøke erfaringer med videokonsultasjon. Dette ble gjort i samarbeid med et helseforetak i Helse Nord.

Derfor ble det mulig å gjennomføre intervjuer med behandlere om deres erfaringer underveis, mens pandemien førte til at bruken av videokonsultasjon eksploderte.

Fysiske møter mellom pasient og behandler ble vanskelig å gjennomføre på grunn av nedstengning av samfunnet. Helsetjenesten ble nødt til å ta i bruk digitale løsninger for å opprettholde tilbudet sitt.

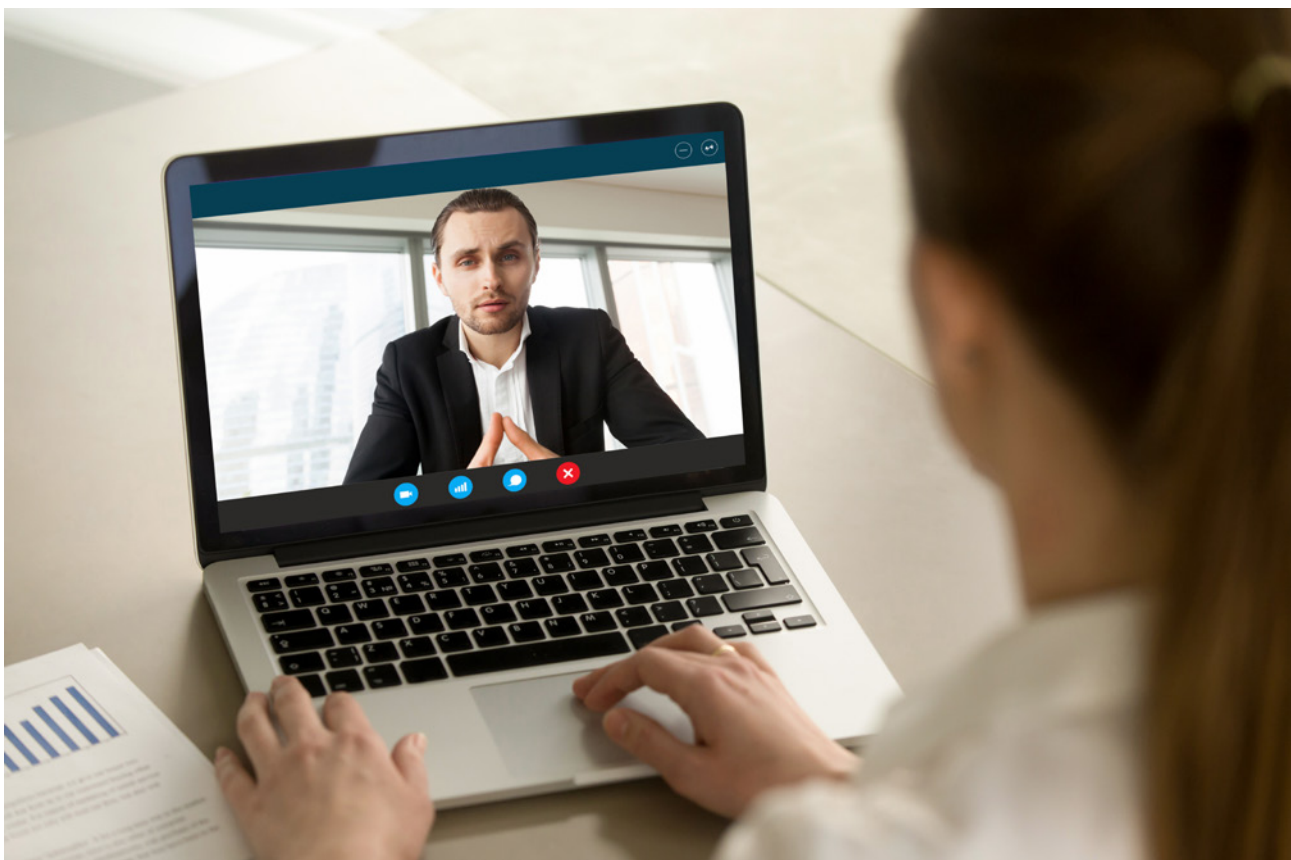

Foto: Colourbox.

med ulik bakgrunn har derfor lang erfaring med bruk av videokonsultasjoner. Disse erfaringene er viktig å bringe inn i videre utvikling av tjenester regionalt og nasjonalt, i og med at nye verktøy kan føre til en fundamental endring i hvordan psykiske helse-tjenester organiseres og leveres.

13 terapeuter og en leder innen psykisk helsevern ble brukt som informanter i to ulike studier mellom mars og mai 2020. Noen av de hadde voksne pasienter, mens andre jobbet med barn og unge.

Positive funn

De viktigste tilbakemeldingene fra de som startet opp med videokonsultasjon under pandemien er som følger:

Videokonsultasjoner bidrar til tettere oppfølging og økt kontinuitet i behandlingen. Samarbeidet internt i klinikken og med andre instanser via video, er positivt for å komme raskt i gang og å opprettholde fleksibilitet i behandlingsforløpet.

I et kortsiktig perspektiv og i mindre krevende pasientsituasjoner, er bruk og implementering av videokonsultasjon verdt innsatsen, både for terapeutene og pasientene. Terapeutene er imidlertid tydelige på at det er behov for konsultasjoner både fysisk og på video for å få variasjon i arbeidsdagen og i møte med pasientene.

Flere av behandlerne som tok i bruk video under pandemien tror de vil bruke videokonsultasjon mer i den grad det er faglig forsvarlig. Spesielt for de pasientene som er langt borte, siden dette gir mulighet for mye tettere kontakt.

Tekniske og etiske utfordringer

Funnene viser også utfordringer.

Terapeutene synes det er vanskelig å ivareta trygghet og tillit om teknologien ikke fungerer. Det kan også være en etisk utfordring for terapeuten å gjøre gode kliniske vurderinger av pasientenes tilstand, samt å sikre at de tilbyr faglig forsvarlige tjenester.

Terapeutene melder at det er vanskelig å gjøre vurderinger av samspill via video – spesielt med tanke på relasjoner for eksempel mellom barn og foreldre i familiekartlegging, men også i parforhold. Skjermen kan bli et filter som gjør utøvelse av klinisk skjønn utfordrende. Terapeuten opplever å miste viktig informasjon om pasientens tilstand.

I tillegg er det vanskelig å vite hvem andre som er i rommet til pasienten som behandler ikke får se, for eksempel en kontrollerende partner. Det råder stor usikkerhet rundt om hvorvidt videokommunikasjon kan opprettholde og vedlikeholde relasjoner like godt som fysisk møte.

Bruken av videokonsultasjoner i psykisk helsevern økte kraftig under koronapandemien. Nasjonalt senter for e-helseforskning hadde et forskningsprosjekt på videokonsultasjoner klart til start i mars 2020.

For mer informasjon, kontakt:

Monika Knudsen Gullslett, Forsker
907 84 208

monika.knudsen.gullslett@ehealthresearch.no

